

ΣΥΜΜΑΧΙΑ για ένα ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟ ΤΕΕ

-ΑΚΡΙΒΕΙΑ ΥΛΙΚΩΝ

-ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΤΕΕ ΜΕ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ

Κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους ο κατασκευαστικός κλάδος έχει έρθει αντιμέτωπος με πρωτοφανείς αυξήσεις στο κόστος κατασκευής. Η κρίση του COVID-19, οι αυξήσεις στην τιμή της ενέργειας και τα μεταφορικά κόστη και τώρα η κρίση στην Ουκρανία έχουν οδηγήσει τον κλάδο σε καταστάσεις που δυσκολεύεται να ανταποκριθεί.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ο πληθωρισμός στο διάστημα Φεβρουαρίου 2021 – Φεβρουαρίου 2022 έχει ξεπεράσει το 7% (για την ακρίβεια βρίσκεται στο 7,2%) για πρώτη φορά μετά από 26 χρόνια! Οι δε τάσεις είναι δυστυχώς ανοδικές.

Στον κλάδο των κατασκευών και ιδιαίτερα στα οικοδομικά υλικά η κατάσταση είναι ακόμα χειρότερη. Σύμφωνα πάλι με τα τελευταία στατιστικά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ ο Γενικός Δείκτης Τιμών Υλικών Κατασκευής Νέων Κτηρίων Κατοικιών παρουσίασε αύξηση 9% στο διάστημα Φεβρουαρίου 2021 – Φεβρουαρίου 2022.

Τα δε κόστη που αφορούν την κατασκευή των δημοσίων έργων είναι ακόμα πιο αυξημένα και από αυτό το ποσοστό. Υλικά όπως σίδηρος οπλισμού, χάλκινοι αγωγοί, πλαστικές σωλήνες κλπ, καθώς και καύσιμα, ηλεκτρική ενέργεια και μεταφορικά κόστη, τα οποία επηρεάζουν ιδιαίτερως τα δημόσια έργα έχουν βρεθεί σε τιμές που κανένας δεν θα μπορούσε να φανταστεί πριν από λίγο καιρό. Καμία κυβερνητική παρέμβαση δεν έχει υπάρξει για αυτά μέχρις στιγμής.

Οι δήμοι όλης της χώρας αντιμετωπίζουν οξύτατο πρόβλημα ,αφού πολλά έργα έχουν παγώσει , δεδομένης της αδυναμίας των εργοληπτών , να ανταπεξέλθουν στις υπέρογκες αυξήσεις. Η κατάσταση αυτή επιφέρει σημαντικές επιπτώσεις στην ανεργία , την απορρόφηση χρημάτων από προγράμματα του ΕΣΠΑ και του ταμείου Ανάκαμψης και γενικότερα στην οικονομία.

Οι κυριότερες μεταβολές των επιμέρους δεικτών τιμών κατηγοριών υλικών για το διάστημα Φεβρουαρίου 2021 – Φεβρουαρίου 2022, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ έχουν ως εξής:

Κατηγορίες υλικών	Ετήσια Μεταβολή %
Ηλεκτρική ενέργεια	71,4
Πετρέλαιο κίνησης (Diesel)	26,1
Σίδηρος οπλισμού	19,1
Αγωγοί χάλκινοι	17,0
Τούβλα	14,2
Σωλήνες χαλκού	12,9
Πλαστικοί σωλήνες	9,6
Θερμαντικά σώματα	8,7
Ξυλεία οικοδομών	8,4
Σωλήνες πλαστικοί, συνθετικοί, ινοτσιμέντου	8,2
Κουφώματα αλουμινίου	7,0
Πόρτες εσωτερικές	6,6

Παρκέτα	6,6
Εντοιχισμένα ντουλάπια	6,1
Υαλοπίνακες ασφαλείας	6,0
Έτοιμο σκυρόδεμα	5,9
Παράθυρα ξύλινα	5,8
Τσιμέντο	4,9
Πλαστικό, ακρυλικό, νερού	4,1
Μαρμαρόπλακες	3,4

Στα παραπάνω δεν περιλαμβάνονται οι παρατηρούμενες αυξήσεις στα εργατικά οι οποίες πρόκειται να ενταθούν το επόμενο διάστημα καθώς παρατηρείται σοβαρότατη έλλειψη ιδιαίτερα σε τεχνίτες και χειριστές μηχανημάτων που αναμένεται να ενταθεί με την ταυτόχρονη έναρξη πολλών μεγάλων έργων.

Το Υπουργείο Υποδομών μετά από μεγάλη καθυστέρηση και ενώ υποστήριζε ότι ήταν έτοιμο να προχωρήσει στην έκδοση αναθεωρήσεων τιμών για τα Δημόσια Έργα από τον Ιούνιο του 2021, τελικώς εξέδωσε συντελεστές αναθεώρησης για το 1^ο, 2^ο και 3^ο τρίμηνο του 2021 στις 20 Δεκεμβρίου του 2021, 6 μήνες μετά δηλαδή. Και αυτό παρόλο που τέτοιες ακραίες αυξήσεις των τιμών πρέπει να αντιμετωπίζονται άμεσα για να επιτυγχάνεται μία σχετική ομαλότητα στην αγορά. Και αυτή όμως η προσπάθεια ήταν πολύ περιορισμένη. Αναθεωρήθηκαν μόλις 495 από τα περίπου 3.800 άρθρα. Περίπου το 13% δηλαδή! Σε ορισμένες δε περιπτώσεις παρόμοια άρθρα ή εργασίες που βασίζονται σε ίδια ή παρόμοια υλικά δεν αναθεωρήθηκαν. Η δε εγκύκλιος που εκδόθηκε προσπαθώντας να διορθώσει το πρόβλημα ορίζοντας ότι οι υπηρεσίες θα καθορίζουν συντελεστές αναθεώρησης βάσει ομοειδών εργασιών, δεν λύνει οριστικά το πρόβλημα, αλλά κινδυνεύει να δημιουργήσει περισσότερα προβλήματα. Και οι τιμές όμως των άρθρων που ορίστηκαν παρουσιάζουν σαφή αναντιστοιχία με τις πραγματικές αυξήσεις του κόστους. Η αναντιστοιχία εξάλλου φαίνεται από το γεγονός ότι στην πλειοψηφία των έργων οι αναθεωρήσεις που προκύπτουν είναι πολύ χαμηλές.

Σήμερα λοιπόν βρισκόμαστε στο σημείο να έχουν εκδοθεί μη ολοκληρωμένοι και ταυτόχρονα χαμηλοί συντελεστές αναθεώρησης για τα τρία πρώτα τρίμηνα του 2021, ενώ οι τιμές εξακολουθούν να αυξάνουν με ακόμα μεγαλύτερο ρυθμό. Χαρακτηριστικά, μόλις μέσα σε ένα μήνα (Ιανουάριος 2022 – Φεβρουάριος 2022) και πάντα σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤο Γενικός Δείκτης Τιμών Υλικών Κατασκευής Νέων Κτηρίων Κατοικιών παρουσίασε αύξηση 2,0%, με ορισμένες χαρακτηριστικές μεταβολές να έχουν ως εξής:

Κατηγορίες υλικών	Μηνιαία Μεταβολή %
Ηλεκτρική ενέργεια	9,4
Τούβλα	3,5
Αγωγοί χάλκيني	3,5
Σίδηρος οπλισμού	2,5
Παράθυρα ξύλινα	2,4
Σωλήνες χαλκού	2,4
Κουφώματα αλουμινίου	2,2
Έτοιμο σκυρόδεμα	2,1

Ακόμα όμως και αυτές οι αυξήσεις δεν περιλαμβάνουν την κρίση στην Ουκρανία, η οποία οδηγεί σε ακόμα μεγαλύτερες αυξήσεις. Χαρακτηριστικό είναι ότι σύμφωνα με στοιχεία από κατασκευαστικές εταιρείες, μέσα σε μία εβδομάδα από την έναρξη των επιχειρήσεων τιμές εκτοξεύθηκαν κατά 10% στο σίδηρο, 20% στον χαλκό και 25% στα καύσιμα!

Σε αυτά προστίθενται οι ελλείψεις σε πολλά υλικά για κάποια από τα οποία οι καθυστερήσεις στις παραδόσεις είναι πολύμηνες, ενώ πλέον πολλοί προμηθευτές δεν δεσμεύονται για την τιμή παράδοσης των υλικών!

Ήδη λοιπόν σήμερα το κόστος κατασκευής έχει αυξηθεί σημαντικότερα σε σχέση με ακόμα και αυτές τις περιορισμένα αναθεωρημένες τιμές μονάδων στα Δημόσια Έργα, με αποτέλεσμα να προκαλείται κίνδυνος για την ολοκλήρωση των έργων, τη βιωσιμότητα των εργοληπτικών επιχειρήσεων (ειδικά των μικρών και μεσαίων που έχουν αντιμετωπίσει και μία υπερδεκαετή κρίση), τη σταθερότητα του κλάδου γενικότερα, την απώλεια κονδυλίων και τη διακοπή υλοποίησης των έργων, πράγμα καταστροφικό για την Εθνική Οικονομία, λόγω των απρόβλεπτων αυτών γεγονότων.

Επιπλέον, λόγω των παραπάνω αυξήσεων, το τιμολόγιο υπολογισμού της δαπάνης των εργασιών επισκευής για την αποκατάσταση των ζημιών σε κτίρια που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές (σεισμό, πυρκαγιά, πλημμύρα, κατολίσθηση) δεν ανταποκρίνονται κατ' ελάχιστον στις σημερινές πραγματικές τιμές των δομικών και λοιπών υλικών της επισκευής κτιρίου και η Στεγαστική Συνδρομή για την επισκευή κτιρίων είναι περίπου στο 1/3 του πραγματικού κόστους. Οι υφιστάμενες τιμές έχουν καθοριστεί το 2011 (ΦΕΚ 3201/Β/30.12.2011) και έχουν αναπροσαρμοστεί μερικώς το 2018 (ΦΕΚ 4776/Β/25-10-2018). Από τότε όμως μέχρι σήμερα δεν έχουν αναπροσαρμοστεί.

Απαιτείται λοιπόν, το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, να προβεί σε γενναία αναπροσαρμογή του τιμολογίου υπολογισμού της δαπάνης των υλικών και εργασιών επισκευής για την αποκατάσταση των ζημιών σε κτίρια που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές (σεισμό, πυρκαγιά, πλημμύρα, κατολίσθηση) έτσι ώστε η αντίστοιχη Στεγαστική Συνδρομή, που καθορίζει η Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (ΔΑΕΦΚ) να ανταποκρίνεται στις πραγματικές σημερινές τιμές.

Για την αντιμετώπιση των παραπάνω ζητάμε από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών και την Κυβέρνηση:

- Να προχωρήσει στην αναθεώρηση τιμών για όλες τις εργασίες, με όποιον τρόπο κρίνεται καταλληλότερος και ταχύτερος
- Να εκδώσει συντελεστές αναθεώρησης που να ανταποκρίνονται στις πραγματικές αυξήσεις του κόστους κατασκευής
- Να εκδίδει άμεσα αναθεωρήσεις τιμών χωρίς καθυστέρηση, ακόμα και ανά μήνα
- Να αναπροσαρμόσει το τιμολόγιο υπολογισμού δαπάνης των υλικών και εργασιών επισκευής για την αποκατάσταση των ζημιών σε κτίρια που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές
- Να παρέμβει ουσιαστικά στην αγορά για την αποφυγή φαινομένων κερδοσκοπίας
- Να προχωρήσει στη δραστική μείωση του ΦΠΑ
- Να προχωρήσει στην ανακατανομή των κονδυλίων του ΠΔΕ, με διοχέτευση επιπλέον πόρων στον κλάδο των κατασκευών.
- Να αναγνωριστεί ότι βρισκόμαστε υπό καθεστώς ανωτέρας βίας

- Να δώσει παρατάσεις στο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης όλων των έργων
- Να αναπροσαρμόσει τους προϋπολογισμούς των υπό δημοπράτηση έργων

Πηγές:

ΕΛΣΤΑΤ, <https://www.statistics.gr/>

ΕΛΣΤΑΤ, [https://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/DKT60/-](https://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/DKT60/)